

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 007999 23 Кж
Бања Лука, 5.10.2023. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Душка Бојовића и Обрена Бужанина, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осумњичених С.П., Ч.П. и Г.И., због кривичног дјела изнуда из члана 232. став 3. у вези са ставом 1. и чланом 22. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалби браниоца осумњичених С. П. и Ч.П., адвоката Д.С. из Б., те жалби браниоца осумњиченог Г.И., адвоката С.М. из Д., изјављеним против рјешења Окружног суда Добоју број 13 0 К 007999 23 Кв 3 од 27.9.2023. године, у сједници вијећа одржаној дана 5.10.2023. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца осумњичених С.П., Ч. П. и Г.И., изјављене против рјешења Окружног суда Добоју број 13 0 К 007999 23 Кв 3 од 27.9.2023. године.

Образложење

Побијаним рјешењем Окружног суда Добоју број 13 0 К 007999 23 Кв 3 од 27.09.2023. године, на основу одредбе члана 200. став 2. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС), продужен је притвор осумњиченима С.П., Ч.П. и Г.И., против којих Окружно јавно тужилаштво у Добоју спроводи истрагу због кривичног дјела изнуда из члана 232. став 3. у вези са ставом 1. и чланом 22. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 64/17, 15/21, у даљем тексту: КЗ РС), тако да притвор по том рјешењу може трајати најдуже два мјесеца, и то за осумњиченог С.П. до 28.11.2023. године до 11.15 часова, за осумњиченог Ч.П. до 28.11.2023. године до 11.30 часова, а за осумњиченог Г.И. до 28.11.2023. године до 21.30 часова.

Притвор је осумњиченима продужен због посебног притворског разлога садржаног у одредби члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС, а у односу на осумњиченог Г.И. и због посебног притворског разлога из члана 197. став 1. тачка а) ЗКП РС.

Против наведеног рјешења жалбе су благовремено изјавили бранилац осумњичених С.П. и Ч.П., адвокат Д.С. из Б., и бранилац осумњиченог Г. И., адвокат С.М. из Д.

Бранилац осумњичених С.П. и Ч.П., жалбу је изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, и погрешне примјене Кривичног законика, оспоравајући како основану сумњу да су осумњичени учинили кривично дјело које им се ставља на терет, тако и постојање посебног притворског разлога. Предлаже да се побијано рјешење укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Бранилац осумњиченог Г.И., жалбу је изјавио због битних повреда одредаба кривичног поступка. Оспорава постојање основане сумње да је његов брањеник учинио кривично дјело за које се терети, као и посебних притворских разлога због којих му је притвор продужен. Предлаже да се побијано преиначи, одбије приједлог за продужење притвора и осумњичени пусти на слободу.

Разматрајући спис, побијано рјешење и жалбе, одлучено је као у изреци овог рјешења из сљедећих разлога:

Нису основани жалбени приговори бранилаца осумњичених којима се оспорава правилност разлога побијаног рјешења за постојање основане сумње да су исти починили кривично дјело изнуда из члана 232. став 3. у вези са ставом 1. и чланом 22. КЗ РС. Наиме, првостепени суд је у побијаном рјешењу извршио појединачну оцјену доказа достављених уз приједлог за продужење притвора, доводећи их у међусобну везу, па је на основу такве оцјене правилно утврђено постојање основане сумње да су осумњичени починили кривично дјело које им се ставља на терет. Такав закључак првостепеног суда произлази из исказа оштећених М.Г. и Б.Т., као и свједока Б.Ш. и О.Д., те анализе доказа објективне природе (записник о увиђају, записник о претресању стана и других просторија осумњиченог Г.И., записник о препознавању лица и предмета, медицинска документација за оштећене М.Г. и Б.Т., фотодокументација тјелесних повреда оштећених, фотодокументација СМС порука на телефонима оштећених, итд.). Имајући у виду расположиву доказну грађу, правилно је првостепени суд утврдио постојање основане сумње да су осумњичени дана 26.08.2023. године, одвезавши путничким моторним возилом оштећеног М.Г. у мјесто Копривна, истом нанијели тјелесне повреде и пријетили пиштољем да би га потом одвезли у викендицу у мјесту Врањак, гдје су наставили са пријетњама и наношењем тјелесних повреда према Г., па када је у наведено мјесто у вечерњим часовима истог дана по позиву дошао и оштећени Б.Т. истом задали више удараца, а потом га полили запаљивом течношћу и на кратко запалили, а потом га наставили ударати да би у једном моменту осумњичени Г.И. испалио метак поред главе оштећеног Б.Т., након чега су од оштећених тражили новац и покретне ствари, уз пријетњу да ће наудити њима и њиховим породицама уколико наведени догађај пријаве полицији. Прихватајући закључке и образложење првостепеног суда, овај суд је мишљења да општи законски услов из члана 197. став 1. ЗКП РС егзистира у неизмјењеном облику и у времену релевантном за одлучивање о продужењу притвора.

Надаље, жалбеним приговорима бранилаца осумњичених не може се довести у сумњу ни правилност закључка побијаног рјешења у погледу постојања посебних притворских разлога из члана 197. став 1 тачка в) и а) ЗКП РС. За сваки од успостављених притворских разлога, дато је у побијаном рјешењу ваљано образложење, које овај суд прихвата у cjелости.

Наиме, у вези са жалбеним приговорима којима се оспорава постојање посебног притворског разлога из члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС, по оцјени овог суда, у побијаном рјешењу су дати аргументовани разлози због чега постоје нарочите околности које оправдавају бојазан да ће осумњичени, уколико буду пуштени на слободу, поновити кривично дјело. Противно жалбеним приговорима да суд не може заснивати свој закључак о постојању овог притворског разлога на ранијој осуђиваности осумњиченог С.П., у пракси Европског суда за људска права, коју слиједи и Уставни суд Босне и Херцеговине, установљено је да претходне осуђујуће пресуде могу представљати основу за разумну бојазан да би оптужени могао учинити ново кривично дјело (*ЕСЉП, Селџук против Турске, 2006, параграф 34.; Маџнетер против Аустрије, 1969, параграф 9.*). С друге стране, ранија неосуђиваност није сама по себи довољан аргумент у прилог тврдње да осумњичени неће довршити или поново покушати кривично дјело које им се ставља на терет, или друго кривично дјело са елементима насиља а ради стицања противправне имовинске користи. У конкретном случају се ради о кривичном дјелу које обухвата више лица (у својству саизвршилаца) којим су осумњичени покушали да стекну противправну имовинску корист, при чему су криминалну дјелатност прекинули искључиво из разлога што су пријављени и лишени слободе. Надаље, начин извршења и упорност исказана приликом извршења предметног кривичног дјела (употреба ватреног оружја, запаљиве течности и отвореног пламена) указују на посебан степен опасности осумњичених и дају основа за вјеровање да би они не само наставили, него и интензивирали активности у правцу довршења кривичног дјела уколико би се нашли на слободи. Према томе, сви напријед описани разлози оправдавају бојазан да ће осумњичени боравком на слободи поновити, односно довршити кривично дјело, из чега слиједи закључак да у конкретном случају и даље егзистира посебни притворски разлог који се односи на итерацијску опасност.

У односу на посебни притворски разлог из члана 197. став 1. тачка а) ЗКП РС, побијаним рјешењем се правилно закључује да и даље постоји опасност од бјекства у односу на осумњиченог Г.И.. Такав закључак првостепени суд исправно заснива на постојећим околностима утврђеним приликом доношења рјешења о одређивању притвора (бјекство осумњиченог из Републике Србије чији је држављанин и чији га органи гоне због кривичног дјела убиство у покушају, због чега је против њега расписана међународна потјерница, те чињеница да је у Босни и Херцеговини, гдје нема породичне ни имовинске везе, против њега покренут поступак екстрадиције Републици Србији). Цијенећи да се наведене околности нису измијениле, односно да и даље егзистирају у времену релевантном за продужење притвора, побијано рјешење правилно закључује да би осумњичени могао побјећи и постати недоступан органима гоњења уколико би био пуштен на слободу. И по мишљењу овог суда, у овој фази поступка опасност од бјекства осумњиченог и

даље егзистира, чиме је остварен посебни притворски разлог из члана 197. став 1. тачка а) ЗКП РС.

На основу наведеног, а примјеном члана 337. став 3. ЗКП РС, одлучено је као у изреци овог рјешења.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић